

TÖÖTURG JA SOTSIAALNE TURVALISUS

1. Otsusta, kas väide iseloomustab sotsiaaldemokraatlikku (S) või liberaalset (L) mudelit? Vt infot õpikust lk 39 (uue trükk) või lk 35 (vanem trükk).

1. Lähtutakse sellest, et inimesed on vabad ja võrdsed.
2. Pooldab madalaid makse.
3. Riik rahastab oma tegevust suhteliselt kõrgete maksudega.
4. Eesmärgiks on majanduslike lõhede vähendamine.
5. Eesmärgiks on kõrge tööhõive ja ausa konkurentsi tagamine.
6. Üheks olulisemaks väärtuseks on solidaarsus.
7. Peamine heaolu pakkuja on riik.
8. Pooldab võrdelisi makse.
9. Oma majandusliku heaolu eest vastutab kõige rohkem inimene ise.
10. Valitsus püüab tagada sotsiaalseid hüvesid kõigile kodanikele.

2. Vaesuse põhjused – too iga põhjuse juurde üks näide!

PÕHJUS (Allikas: MTÜ Mondo)	NÄIDE
1. <i>Majandus(langus)</i>	
2. <i>Majanduslik ebavõrdus</i>	
3. <i>Valitsemise viis</i>	
4. <i>Juurdepääs haridusele</i>	
5. <i>Kontrollimatu sündivus</i>	
6. <i>Ajude äravool</i>	
7. <i>Tervishoid ja haigused</i>	
8. <i>Keskkond</i>	
9. <i>Kultuurilised põhjused</i>	

Sõnasta kaks Sinu arvates olulisimat (või väga olulist) ettepanekut vaesuse leevendamiseks tulenevalt eespool toodud infost (vaesuse põhjused+konkreetsed näited)!

- 1.
- 2.

3. Millist toetust/hüvitist makstakse Eestis abivajajatele? Abiks on nt www.eesti.ee

Toetus/hüvitis	Toetuse/hüvitise suurus
1. Üksi elava pensionäri toetus kalendriaastas	
2. Töötutoetuse päevamäär	
3. Riiklik sünnitoetus nelikute sünni puhul	
4. Represseeritu toetus ühes kalendriaastas	
5. Vanemahüvitis isikule, kes ei ole eelnevalt tulu teeninud	
6. Haigushüvitis esimese päeva eest (kuni 31.12.2022)	
7. Riikliku hüvitise maksimummäär kuriteoohvritele	
8. Sotsiaaltoetus toimetulekutoetuse saajale	

4. Vasta TLS-i alusel! Vastuse juurde märgi vastav paragrahv!

1) Eesti Vabariigis on töandja kohustus järgida iga töötaja puhul võrdse kohtlemise põhimõtet ning edendada võrdõiguslikkuse põhimõtet. Millisele kahele seadusele peab siinjuures töandja tuginema (lisaks TLS-le)?

- a) ..... b) .....

- 2) Kas kirjalikus töölepingus peab olema fikseeritud töö tegemise koht? .....
- 3) Millist tööd on lubatud teha 7–12-aastaselt alaealisel? .....
- 4) Mitmeks aastaks võib sõlmida tähtajalise töölepingu? .....
- 5) Millisel juhul võib töölähetusele saata rasedat töötajat? .....
- 6) Mitu tundi peab töötaja töötama seitsmepäevase ajavahemiku jooksul täistööaja korral? .....
- 7) Kui töötaja teeb tööd riigipüha ajal, siis millist tasu on kohustatud maksma tööandja? .....
- 8) Oletame, et töötaja ja tööandja on leppinud kokku, et 24-tunnise ajavahemiku jooksul saab töötaja 10 tundi järjestikust puhkeaega. Kas selline kokkulepe on seaduslik? .....
- 9) Kui pikk on haridus- ja teadustöötaja põhipuhkus? .....
- 10) Oletame, et töötaja lõhkus ära oma tööruumis ühe riiuli. Töötajal ja tööandjal oli suuline kokkulepe, et töötaja vastutab tööruumides oleva vara eest. Kas töötajal on antud juhul varaline vastutus? .....
- 11) Kui suurt tasu peab tööandja maksma töölepingu ülesütlemisel koondamise tõttu? .....
- 12) Millist hüvitist peab maksma tööandja siis, kui töötaja ütleb töölepingu erakorraliselt üles põhjusel, et tööandja on lepingut oluliselt rikkunud? .....
- 13) Milline karistus on ette nähtud tööandjale, kes rikub §-s 7 sätestatud nõudeid seoses alaealiste töötamisega?
.....